

Latvijas Mežu aģentūra SIA
MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS
FSC grupas sertifikātam
2025.–2030. gadam

APSTIPRINĀJUMS

Apstiprināts: pēc LMA vadības lēmuma

Aktualizācijas:

Nr.	Datums	Apraksts
1.	20.08.2026	Sākotnējais apstiprinājums
1.1	27.08.2026	HCV Nr. 1 sugu datu un Conservation Areas Network pārklājuma aktualizācija. FSC standarta HCV apdraudējumu izvērtēšanas papildinājums
3.		

Saturs

INFORMĀCIJA PAR ORGANIZĀCIJU	4
GRUPAS DALĪBNIEKI	4
1. IEVADS	4
2. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS MĒRĶI	5
3. CERTIFICĒTĀS TERITORIJAS RAKSTUROJUMS.....	6
3.1 Ģeogrāfiskais izvietojums	6
3.2 Certificētā teritorija	6
4. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS	8
4.1 Meža zemju raksturojums	8
4.2 Meža zemju sadalījums	9
4.3 Vecumstruktūra	11
4.4 Bonitāte un augšanas apstākļi.....	12
4.5 Aizsargājamās teritorijas, sugas un kultūrvēsturiskās vērtības	14
4.6 Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi	17
4.7 Brīvprātīgi saglabājamās teritorijas un dabas vērtības	18
ES Nozīmes biotopi	18
Monitorings un datu precizēšana.....	19
Identificētie biotopu veidi	20
Monitorings un datu precizēšana.....	21
5. MEŽSAIMNIECISKĀS DARBĪBAS.....	22
5.1 Meža atjaunošana	22
5.2 Jaunaudžu kopšana.....	23
5.3 Galvenā cirte	24
5.4 Krājas kopšanas cirtes.....	25
5.5 Meža aizsardzība.....	26
5.6 Ārpakalpojumu izmantošana	26
6. ILGTSPĒJĪGAS CIRŠANAS APJOMI	27
6.1 Pieauguma aprēķinu metode	27

Pieauguma aprēķina rezultāti	28
6.2 Pieļaujamais ciršanas apjoms	29
6.3 Faktiskie ciršanas apjomi.....	29
7. SOCIĀLĀ IETEKME	30
7.1 Sociālā ietekme	30
7.2 Rekreācija	30
7.3 Medību tiesības.....	31
8. HCV TERITORIJAS	31
8.1 HCV identifikācija	31
HCV Nr. 1 – Īpaši aizsargājamo sugu koncentrācijas un dzīvotnes	31
HCV Nr. 2 – Liela mēroga ainavu līmeņa ekosistēmas.....	32
HCV Nr. 3 – Reti, apdraudēti vai izzūdoši ekosistēmu tipi un biotopi	33
HCV Nr. 4 – Kritiskie ekosistēmu pakalpojumi.....	34
HCV Nr. 5 – Teritorijas un resursi vietējo kopienu pamatvajadzību nodrošināšanai	35
HCV Nr. 6 – Kultūrvēsturiskās vērtības	36
8.2 HCV apsaimniekošanas pasākumi	37
8.3 HCV monitorings	38
9. MONITORINGA SISTĒMA.....	41
10. IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTE.....	43
11. DARBA DROŠĪBA	43
12. ĶĪMISKO VIELU IZMANTOŠANA	44
13. INFRASTRUKTŪRA UN CEĻI	45
14. ATKRITUMU UN AVĀRIJU PĀRVALDĪBA.....	45
15. DOKUMENTU UN DATU PĀRVALDĪBA	46
16. PIELIKUMI.....	46

INFORMĀCIJA PAR ORGANIZĀCIJU

Sertifikāta turētājs

Nosaukums: SIA "Latvijas Mežu Aģentūra"

Reģistrācijas Nr.: 40203221704

Juridiskā adrese: Rīgas iela 13, Valmiera, Valmieras nov., LV-4201

Kontaktpersona: Ieva Fogeļe

E-pasts: ieva.fogele1@inter.ikea.com

Tālrunis: 29151524

FSC sertifikāta Nr.: piešķirams sertifikācijas procesā_

Sertifikācijas institūcija: SCS Global Services

GRUPAS DALĪBNIEKI

Nr.	Juridiskā vienība	Reģ. Nr.	Platība, ha
1.	Latvijas Mežu Aģentūra SIA	40203221704	6 468,84
2.	SIA VADAKSTES MEŽI	40203023667	608,39

1. IEVADS

Šis Meža apsaimniekošanas plāns (MAP) izstrādāts atbilstoši:

- FSC-STD-LVA-01-2023 LV;
- FSC Principles & Criteria;
- Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem;
- FSC grupas sertifikācijas prasībām.

Meža apsaimniekošanas plāna mērķis ir nodrošināt:

- ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu;

- ekonomisko dzīvotspēju;
- sociālo atbildību;
- bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- FSC prasību ievērošanu.

MAP tiek aktualizēts vismaz reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

2. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS MĒRĶI

2.1 Ekonomiskie mērķi

- Nodrošināt ilgtspējīgu koksnes pieaugumu;
- Saglabāt pozitīvu naudas plūsmu;
- Palielināt mežaudžu kvalitāti;
- Nodrošināt ilgtspējīgu ciršanas apjomu;
- Ilgtermiņā nodrošināt meža īpašuma vērtības saglabāšanu un palielināšanu
- Piegādāt koksni IKEA piegāžu ķēdēm, tādējādi dodot savu ieguldījumu IKEA vīzijai radīt labāku ikdienu pēc iespējas daudziem cilvēkiem.

2.2 Sociālie mērķi

- Nodrošināt drošu darba vidi;
- Ievērot darbinieku tiesības;
- Veicināt sadarbību ar vietējo sabiedrību;
- Nodrošināt sabiedrības piekļuvi mežiem normatīvo aktu ietvaros.

2.3 Vides mērķi

- Saglabāt bioloģisko daudzveidību;
- Aizsargāt HCV teritorijas;
- Samazināt ietekmi uz augsni un ūdeņiem;
- Samazināt piesārņojuma riskus.

3. CERTIFICĒTĀS TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

3.1 Ģeogrāfiskais izvietojums

FSC grupas sertifikātā iekļautās teritorijas atrodas vairākos Latvijas reģionos, veidojot ģeogrāfiski izkliedētu īpašumu kopumu. Sertificētās teritorijas pārstāvētas gan Vidzemē, gan Latgalē, gan Zemgalē, kā arī atsevišķās teritorijās Kurzemē. Tas nodrošina dažādu meža tipu, augšanas apstākļu un ainavu pārstāvniecību grupas sertifikātā.

Teritorijās sastopami gan saimnieciskie meži, gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijas, Rāznas nacionālais parks, Slīteres nacionālais parks, Augšdaugavas un Augšzemes aizsargājamie ainavu apvidi, kā arī vairāki dabas parki un dabas liegumi. Tas liecina par augstu dabas vērtību daudzveidību un dažādiem apsaimniekošanas nosacījumiem grupas sertificētajās teritorijās.

Sertificētās teritorijas izvietotas dažādos reljefa un hidroloģiskajos apstākļos. Tajās sastopami boreālie skujuoku meži, jaukti meži, mitrie meži, purvi, palieņu teritorijas un citi Latvijas meža ekosistēmām raksturīgi biotopi. Teritorijās ir pārstāvēti dažādi augšanas apstākļu tipi, kas nodrošina augstu meža ekosistēmu daudzveidību.

Ģeogrāfiski plašais izvietojums samazina riskus, kas saistīti ar lokāliem dabas traucējumiem, piemēram, vētrām, kaitēkļu savairošanos vai ugunsgrēkiem, vienlaikus nodrošinot ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu dažādos Latvijas dabas apstākļos.

3.2 Sertificētā teritorija

FSC grupas sertifikātā ir iekļauti divi grupas dalībnieki – SIA Latvijas Mežu Aģentūra un SIA VADAKSTES MEŽI. Grupas kopējā sertificētā platība ir 7 077,23 ha, no kuriem lielāko daļu veido SIA Latvijas Mežu Aģentūra apsaimniekotās teritorijas.

SIA Latvijas Mežu Aģentūra sertifikātā pārstāv 6 468,84 ha jeb 91,4 % no kopējās sertificētās platības, savukārt Vadakstes īpašums aizņem 608,39 ha jeb 8,6 %. Šāda struktūra raksturo grupu kā vienotu apsaimniekošanas sistēmu ar vienu dominējošu dalībnieku un vienu mazāku grupas locekli.

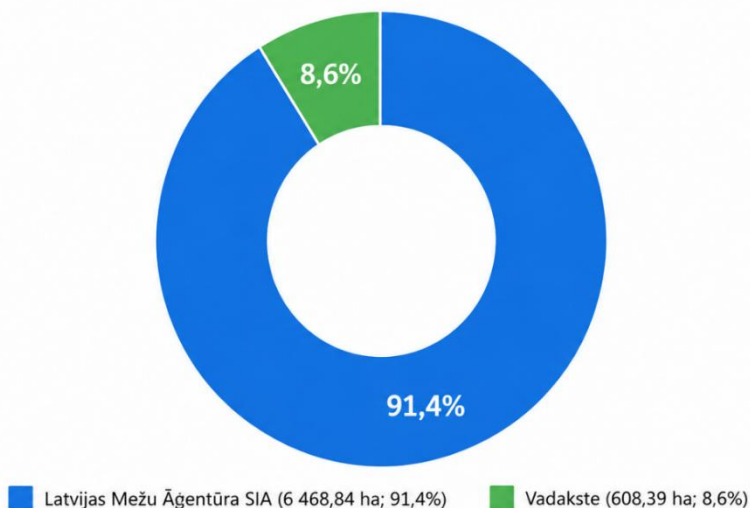
Sertificētās teritorijas veido 848 zemes vienības (kadastra apzīmējumi), kas tiek apsaimniekotas kā vienota FSC grupas sertificētā teritorija. Īpašumi ir dažāda lieluma un konfigurācijas, ietverot gan kompaktus meža masīvus, gan savstarpēji nodalītas zemes

vienības. Grupas dalībnieka SIA Latvijas Mežu Aģentūra apsaimniekošanā ir 757 zemes vienības, savukārt SIA VADAKSTES MEŽI – 91 zemes vienība.

Abās teritorijās tiek īstenota ilgtspējīga meža apsaimniekošana atbilstoši FSC prasībām, ievērojot normatīvo aktu prasības, vides aizsardzības nosacījumus un FSC meža apsaimniekošanas standarta principus. Grupas sertifikācijas modelis nodrošina vienotu pārvaldības pieeju, monitoringu un iekšējās kontroles sistēmu visās sertificētajās teritorijās.

Sertificētās teritorijas sadalījums pa grupas dalībniekiem

Kopējā sertificētā platība 7 077,23 ha.

1. attēls. Sertificētās teritorijas sadalījums pa grupas dalībniekiem.
Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

Sertificētās teritorijas kopējā platība ir 7 077,23 ha, no kuriem meža platība ir 6 733,43 ha jeb 95,1 % no kopējās platības. Mežaudzes kā zemju kategorija aizņem 6 549,91 ha. Tas liecina, ka lielākā daļa sertificētās teritorijas ir klāta ar mežaudzēm, savukārt pārējo platību veido izcirtumi, purvi, lauces, applūdušas teritorijas un citas meža zemes kategorijas.

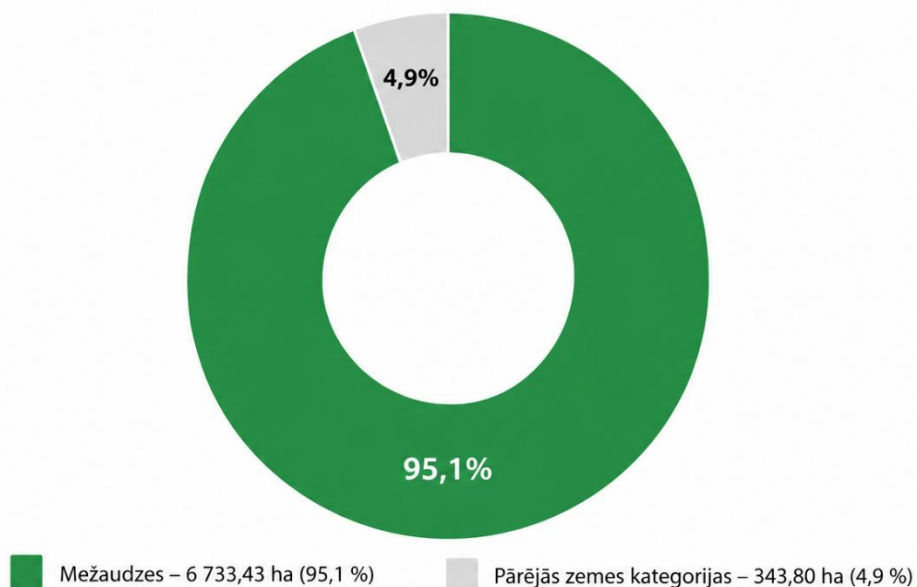
SIA Latvijas Mežu Aģentūra apsaimniekotajās teritorijās kopplatība ir 6 468,84 ha, no kuriem meža platība ir 6 144,99 ha jeb 95,0 % no īpašuma platības. Vadakstes īpašumā kopplatība ir 608,39 ha, bet meža platība ir 588,44 ha jeb 96,7 % no teritorijas.

Abu grupas dalībnieku teritorijās mežaudžu īpatsvars ir augsts, kas raksturo sertificētās teritorijas kā pārsvarā ar mežu klātas un aktīvai mežsaimniecībai piemērotas platības.

Vienlaikus saglabātas arī citas meža zemes kategorijas, kas nodrošina dabas aizsardzības, ūdens režīma uzturēšanas un bioloģiskās daudzveidības funkcijas.

Mežaudžu īpatsvars sertificētajās teritorijās

Kopējā sertificētā platība 7 077,23 ha.

2. attēls. Mežaudžu īpatsvars sertificētajās teritorijās.
Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

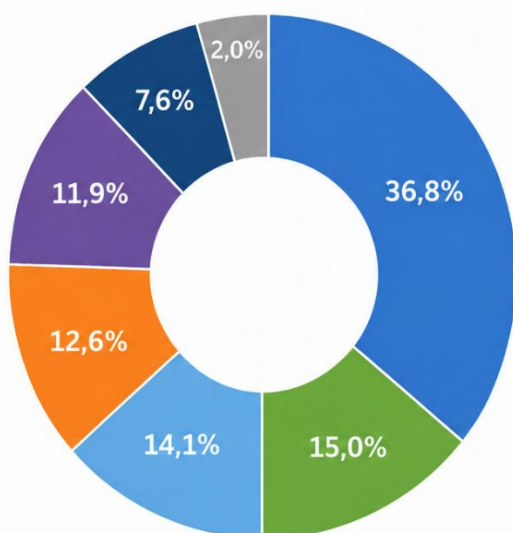
4. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS

4.1 Meža zemju raksturojums

Pamatojoties uz meža inventarizācijas datiem, grupas sertifikātā iekļauto teritoriju kopējā mežaudžu krāja ir aptuveni 762 587 m³.

Mežaudžu krājas sadalījums pa koku sugām

Kopējā mežaudžu krāja 756 347 m³ (100 %)

Koku suga	Krāja, m ³	Īpatsvars
Bērzs (B)	278 296	36,8 %
Apse (A)	113 501	15,0 %
Baltalksnis (Ba)	106 672	14,1 %
Priede (P)	95 289	12,6 %
Egle (E)	89 796	11,9 %
Melnalksnis (M)	57 598	7,6 %
Pārējās sugas*	15 195	2,0 %

* Pārējās sugas: ozols, osis, kļava, goba, liepa, lapegle u.c.

3. attēls. Mežaudžu krājas sadalījums pa koku sugām.

Dati: apkopotī no 2025. gada meža inventarizācijas datiem.

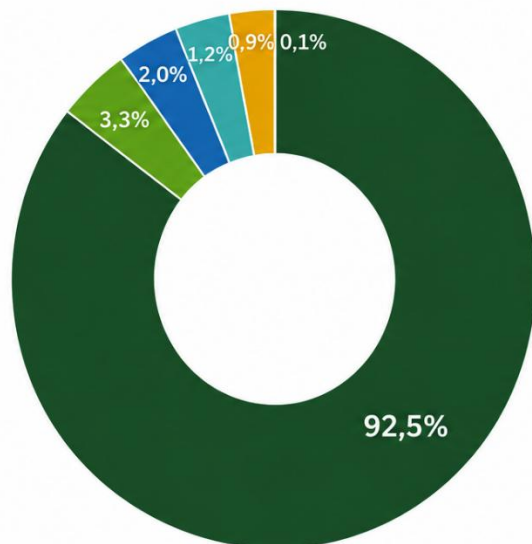
Krājas struktūrā dominē bērzs, kas veido 36,8 % no kopējās krājas. Nozīmīgu īpatsvaru veido arī apse (15,0 %), baltalksnis (14,1 %), priede (12,6 %) un egles (11,9 %). Melnalkšņa audzes veido 7,6 % no kopējās krājas, savukārt pārējās koku sugas kopā – 2,0 %.

Krājas sadalījums raksturo sertificētajā teritorijā dominējošās koku sugas un apliecina, ka meža resursu struktūrā būtiska nozīme ir lapu koku audzēm, īpaši bērzam, apsei un alkšņu sugām. Vienlaikus ievērojamu daļu veido arī skuju koku audzes, nodrošinot meža resursu daudzveidību un saimniecisko noturību ilgtermiņā. Šāda koku sugu struktūra ir raksturīga Latvijas centrālās un dienvidrietumu daļas mežiem, kuros sastopami dažādi augšanas apstākļu tipi un mežaudžu attīstības stadijas.

4.2 Meža zemju sadalījums

Meža zemju sadalījums pa zemes kategorijām

Kopējā meža zemes platība: 7 077,23 ha (100 %)

*Purvu kategorijā ietilpst zāļu, sūnu un pārejas purvi. Applūdušo teritoriju kategorijā ietilpst bebru applūdinājumi un pārplūstoši klajumi. Meža laucēs kategorijā ietilpst arī meža dzīvnieku barošanas lauces.

4. attēls. Meža zemju sadalījums pa zemes kategorijām.

Dati: apkopoti no 2025. gada meža inventarizācijas datiem.

Sertificētajā teritorijā dominē mežaudzes, kuru kopējā platība ir 6 549,91 ha jeb 92,5 % no kopējās meža zemes platības. Tas norāda, ka lielākā daļa teritorijas ir klāta ar produktīvām mežaudzēm, kurās koncentrēta galvenā koksnes krāja un tiek īstenoti plānotie mežsaimnieciskie pasākumi.

Izcirtumi aizņem 232,39 ha jeb 3,3 % no teritorijas. Šajās platībās notiek vai ir plānota meža atjaunošana, nodrošinot meža resursu nepārtrauktību un ilgtspējīgu apsaimniekošanu nākotnē. Purvi kopumā aizņem 144,47 ha jeb 2,0 % no teritorijas, ietverot zāļu, sūnu un pārejas purvus. Šīs platības ir nozīmīgas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ūdens režīma uzturēšanai un oglekļa uzkrāšanai.

Applūdušās teritorijas, tostarp bebru applūdinājumi un pārplūstoši klajumi, aizņem 84,86 ha jeb 1,2 % no kopējās platības. Savukārt meža lauces, tai skaitā meža dzīvnieku barošanas lauces, aizņem 63,46 ha jeb 0,9 % no teritorijas. Iznīkušas mežaudzes konstatētas tikai 2,14 ha platībā, kas veido mazāk nekā 0,1 % no kopējās meža zemes platības.

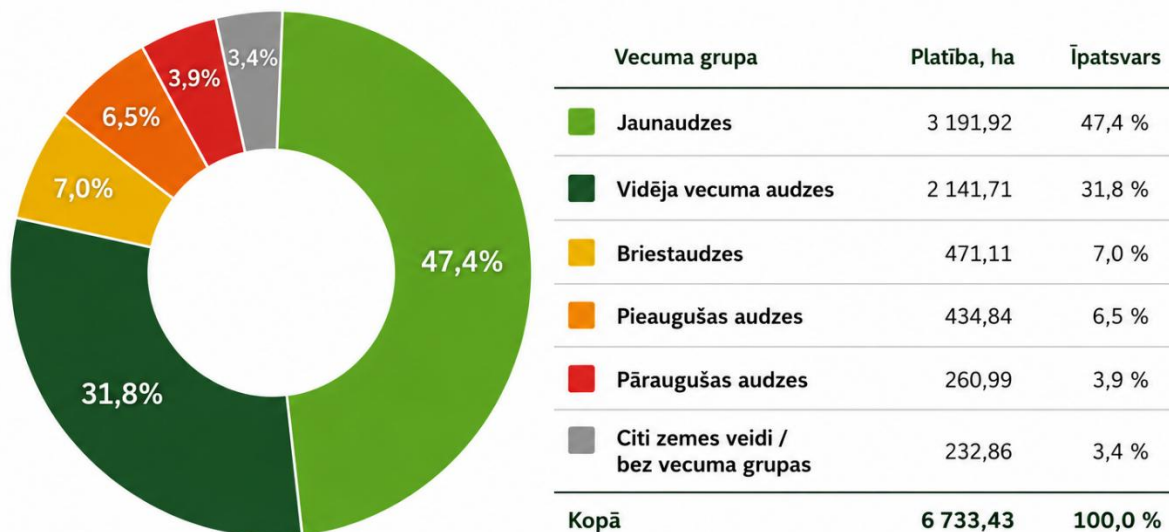
Meža zemju struktūra raksturo sertificēto teritoriju kā pārsvarā ar mežaudzēm klātu un saimnieciski apsaimniekotu meža ainavu. Vienlaikus teritorijā ir saglabātas dažādas

dabiskas un daļēji dabiskas platības, kas nodrošina ekoloģisko funkciju uzturēšanu, veicina bioloģisko daudzveidību un palielina meža ekosistēmu noturību ilgtermiņā.

4.3 Vecumstruktūra

Mežaudžu vecumstruktūra

Kopējā meža zemes platība: 6 733,43 ha (100 %)

* Citi zemes veidi / bez vecuma grupas ietver teritorijas, kurām inventarizācijas datos nav noteikta vecuma grupa vai kuras neveido mežaudzes.

5. attēls. Mežaudžu vecumstruktūra sertificētajās teritorijās.

Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

Sertificētajās teritorijās ir pārstāvētas visas galvenās mežaudžu vecuma grupas, nodrošinot līdzsvarotu meža attīstības struktūru un ilgtspējīgas apsaimniekošanas iespējas ilgtermiņā. Lielāko platību aizņem jaunaudzes, kuru kopējā platība ir 3 191,92 ha jeb 47,4 % no meža zemes platības. Vidēja vecuma audzes aizņem 2 141,71 ha jeb 31,8 %, savukārt briestaudzes veido 471,11 ha jeb 7,0 %.

Pieaugušas audzes aizņem 434,84 ha jeb 6,5 % no meža zemes platības, bet pāraugušas audzes – 260,99 ha jeb 3,9 %. Nelielai daļai teritorijas (232,86 ha jeb 3,4 %) inventarizācijas datos vecuma grupa nav norādīta, jo šīs platības veido citas zemes kategorijas vai mežaudzes ar nepilnīgiem taksācijas datiem.

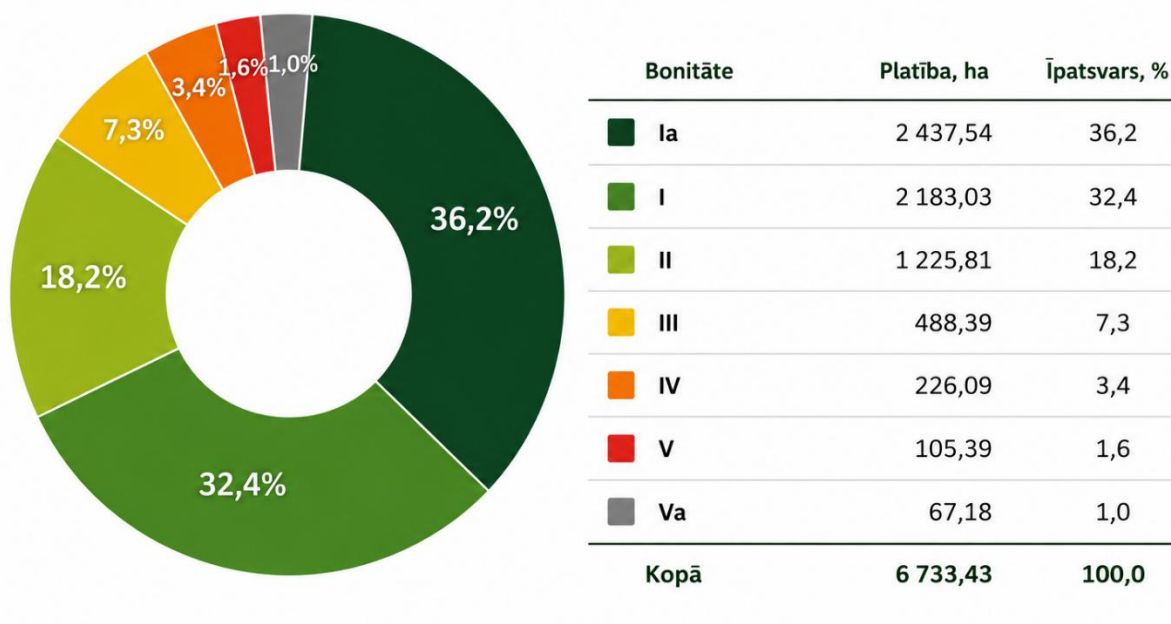
Esošā vecumstruktūra raksturo teritoriju kā salīdzinoši jaunu un attīstības stadijā esošu meža fondu, kurā dominē jaunaudzes un vidēja vecuma audzes. Šāda struktūra nodrošina

stabilu nākotnes koksnes pieaugumu, iespēju ilgtermiņā plānot mežsaimnieciskos pasākumus un vienlaikus saglabāt dažādu attīstības stadiju mežaudzes, kas ir nozīmīgas bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai.

4.4 Bonitāte un augšanas apstākļi

Mežaudžu bonitātes sadalījums

Kopējā meža zemes platība: 6 733,43 ha (100 %)

6. attēls. Mežaudžu bonitātes sadalījums sertificētajās teritorijās.
Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

Bonitāte raksturo mežaudžu augšanas apstākļu kvalitāti un potenciālo koksnes pieaugumu. Sertificētajās teritorijās dominē augstražīgas mežaudzes ar Ia, I un II bonitāti, kuru kopējā platība sasniedz 5 846,38 ha jeb 86,8 % no kopējās meža zemes platības. Tas liecina par kopumā labvēlīgiem augšanas apstākļiem un augstu mežaudžu produktivitātes potenciālu.

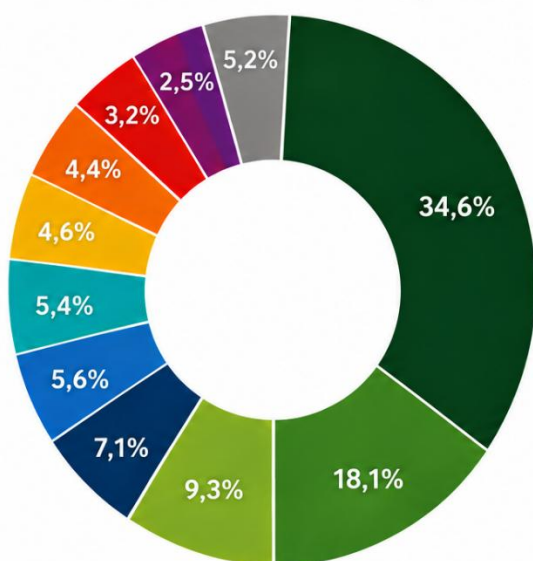
Vislielāko platību aizņem Ia bonitātes audzes – 2 437,54 ha jeb 36,2 % no kopējās meža zemes platības. Tām seko I bonitātes audzes ar 2 183,03 ha jeb 32,4 %, savukārt II bonitātes audzes aizņem 1 225,81 ha jeb 18,2 %. Šāds sadalījums norāda, ka lielākā daļa teritorijas atrodas auglīgos un meža augšanai labvēlīgos augšanas apstākļos.

III bonitātes audzes aizņem 488,39 ha jeb 7,3 %, bet IV, V un Va bonitātes audzes kopā veido 398,66 ha jeb 6,0 % no meža zemes platības. Zemāku bonitāšu audzes pārsvarā sastopamas mazāk auglīgās vai mitrākās augtenēs, kur koku augšana ir lēnāka un sasniedzamā krāja ir mazāka nekā augstāku bonitāšu audzēs.

Kopumā bonitāšu sadalījums raksturo sertificētās teritorijas kā produktīvus meža īpašumus ar labu potenciālu ilgtspējīgai mežsaimniecībai. Augstais Ia, I un II bonitātes audžu īpatsvars nodrošina labvēlīgus priekšnosacījumus meža pieauguma uzturēšanai, oglekļa piesaistes veicināšanai un ilgtspējīgai koksnes resursu apsaimniekošanai ilgtermiņā.

Augšanas apstākļu tipu sadalījums

Kopējā meža platība: platība: 6 733,43 ha (100 %)

* Pārējie tipi ietver purvāju, gāršu, lānu, mētru kūdreni, liekņu un citus augšanas apstākļu tipus ar nelielu īpatsvaru.

7. attēls. Augšanas apstākļu tipu sadalījums sertificētajās teritorijās.

Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

Augšanas apstākļu tipi raksturo meža augšanas potenciālu, augsnes auglību, mitruma režimu un citus faktorus, kas ietekmē mežaudžu attīstību, koku sugu sastāvu un apsaimniekošanas iespējas. Sertificētajās teritorijās ir pārstāvēts plašs augšanas apstākļu tipu spektrs, kas raksturo daudzveidīgu meža vidi un dažādus meža augšanas apstākļus.

Dominējošais augšanas apstākļu tips ir vēris, kas aizņem 2 328,89 ha jeb 34,6 % no kopējās meža zemes platības. Vēra tipa meži raksturojas ar salīdzinoši auglīgām minerālaugsnēm un labiem augšanas apstākļiem gan skuju, gan lapu koku sugām. Otrs izplatītākais tips ir

damaksnis, kas aizņem 1 222,06 ha jeb 18,1 %, savukārt platlapju ārenis veido 627,45 ha jeb 9,3 % no meža zemes platības.

Nozīmīgu īpatsvaru veido arī šaurlapju kūdrenis (7,1 %), platlapju kūdrenis (5,6 %) un slapjais vēris (5,4 %), kas raksturo mitrākus augšanas apstākļus un veicina augstu bioloģisko daudzveidību. Savukārt niedrāji, šaurlapju āreņi, dumbrāji un slapjie damakšņi kopā veido vairāk nekā 14 % no kopējās meža zemes platības.

Augšanas apstākļu tipu struktūra kopumā liecina, ka sertificētajās teritorijās dominē auglīgas un vidēji auglīgas minerālaugsnes, kas nodrošina augstu mežaudžu ražību un labus priekšnosacījumus ilgtspējīgai meža apsaimniekošanai. Vienlaikus teritorijā ir pārstāvēti arī mitrie un pārmitrie augšanas apstākļi, kas veicina dažādu biotopu un meža ekosistēmu saglabāšanos, palielinot teritorijas ekoloģisko vērtību un noturību pret ārējām ietekmēm.

4.5 Aizsargājamās teritorijas, sugas un kultūrvēsturiskās vērtības

Sertificētajās teritorijās sastopamas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, aizsargājamo sugu aizsardzības teritorijas un kultūrvēsturiskās vērtības. Šie objekti tiek ņemti vērā meža apsaimniekošanas plānošanā un mežsaimniecisko darbu organizēšanā, nodrošinot normatīvo aktu un FSC standarta prasību ievērošanu.

Lielāko daļu no identificētajām aizsargājamajām teritorijām veido Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijas, Rāznas nacionālais parks un Augšdaugavas aizsargājamais ainavu apvidus. Sertificētajās teritorijās sastopamas arī citas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Slīteres nacionālais parks, Daugavas loku dabas parks, Dridža ezera dabas parks, Kaļķupes ielejas un Kaučera dabas liegumi, kā arī Lubāna mitrājs.

No īpaši aizsargājamām sugām sertificētajās teritorijās ir konstatētas mazā ērgļa (*Clanga pomarina*) aizsardzības teritorijas, tostarp mikrolieguma teritorija un tās buferzona. Šajās teritorijās mežsaimnieciskā darbība tiek veikta atbilstoši spēkā esošajiem aizsardzības nosacījumiem.

Papildus dabas vērtībām sertificētajās teritorijās sastopami arī valsts, reģionālās un vietējās nozīmes kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas. Šie objekti tiek saglabāti un aizsargāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, plānojot un īstenojot mežsaimniecisko darbību.

Kods	Objekts	Kategorija	Platība, ha
11070010	Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (pamatteritorija)	Īpaši aizsargājama dabas teritorija	509,68
11070013	Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta neitrālā zona	Īpaši aizsargājama dabas teritorija	358,66
11070012	Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības zona	Īpaši aizsargājama dabas teritorija	151,02
11020040	Rāznas nacionālais parks (pamatteritorija)	Nacionālais parks	305,54
11020046	Rāznas nacionālā parka dabas parka zona	Nacionālais parks	294,55
11060040	Augšdaugavas aizsargājamais ainavu apvidus	Aizsargājamais ainavu apvidus	227,98
11060030	Augšzemes aizsargājamais ainavu apvidus	Aizsargājamais ainavu apvidus	71,95
11051410	Kaļķupes ieleja	Dabas liegums	50,98
11020030	Slīteres nacionālais parks (pamatteritorija)	Nacionālais parks	34,18
11030090	Dridža ezers	Dabas parks	26,56
11060080	Kaučera dabas liegums	Dabas liegums	26,16
11030020	Daugavas loki	Dabas parks	24,62
11080020	Lubāna mitrājs	Starptautiskas nozīmes mitrājs (Ramsāres teritorija)	22,84
11060020	Veclaicenes aizsargājamais ainavu apvidus	Aizsargājamais ainavu apvidus	20,44

Kods	Objekts	Kategorija	Platība, ha
20011013	Mazā ērgļa mikrolieguma teritorija	Īpaši aizsargājama suga	28,04
50010013	Mazā ērgļa mikrolieguma buferzona	Īpaši aizsargājama suga	98,23
72010002	Valsts nozīmes kultūras pieminekļa aizsardzības zona	Kultūrvēsturiskā vērtība	117,39
72020002	Vietējās nozīmes kultūras pieminekļa aizsardzības zona	Kultūrvēsturiskā vērtība	144,48
72030002	Reģionālās nozīmes kultūras pieminekļa aizsardzības zona	Kultūrvēsturiskā vērtība	397,63
20011008	Trīspirkstu dzeņa mikrolieguma teritorija	Īpaši aizsargājama suga	5,18
50010003	Meža baloža mikrolieguma buferzona	Īpaši aizsargājama suga	6,78
71023020	Melnā stārķa lielas ligzdas ieraksts	Īpaši aizsargājama suga	2,45
71021050 / 71022050	Nenoteiktas lielas putnu ligzdas	Aizsargājamu sugu pazīme	7,50
71021051	Citu putnu sugu liela ligzda	Aizsargājamu sugu pazīme	0,52

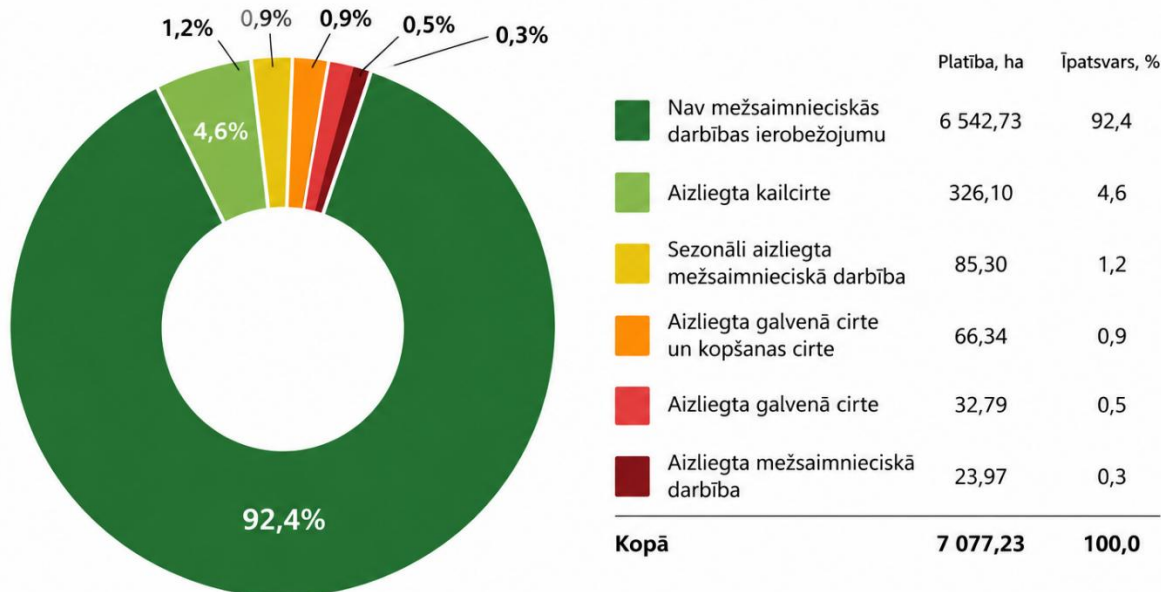
1. tabula. Sertificētajās teritorijās sastopamās aizsargājamās teritorijas, aizsargājamās sugas un kultūrvēsturiskās vērtības.

Piezīme. Tabulā apkopota informācija par sertificētajās teritorijās sastopamajām aizsargājamām teritorijām, aizsargājamām sugām un kultūrvēsturiskajām vērtībām, izmantojot meža inventarizācijas datus. Viena un tā pati teritorija var atrasties vairākās aizsardzības kategorijās, tādēļ tabulā norādītās platības savstarpēji pārklājas un nav summējamas.

4.6 Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi

Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu sadalījums

Kopējā sertificētā platība: 7 077,23 ha (100 %)

8. attēls. Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu sadalījums sertificētajās teritorijās.
Dati apkopoti no aktuālajiem meža inventarizācijas datiem.

Sertificētajās teritorijās ir noteikti dažādi mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, kas izriet no Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības prasībām. Lielākā daļa teritorijas nav pakļauta īpašiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem, tomēr atsevišķos nogabalos ir noteikti kailcirtes ierobežojumi, sezonāli saimnieciskās darbības ierobežojumi, kā arī ierobežojumi galvenās cirtes vai citu mežsaimniecisko darbu veikšanai.

Šajā sadaļā apkopoti tikai tie aprobežojumi, kas noteikti ar normatīvajiem aktiem vai valsts institūciju lēmumiem. Papildus tiem grupas dalībnieki ir identificējuši un saglabā arī brīvprātīgi aizsargājamās teritorijas un citas augstas dabas aizsardzības vērtības, kurās mežsaimnieciskā darbība tiek ierobežota vai netiek veikta pēc pašu apsaimniekotāju iniciatīvas. Šīs teritorijas ir aplūkotas atsevišķi nākamajās MAP sadaļās par dabas vērtībām un brīvprātīgi saglabājamām teritorijām.

4.7 Brīvprātīgi saglabājamās teritorijas un dabas vērtības

Papildus normatīvajos aktos noteiktajiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem grupas dalībnieki identificē un saglabā arī brīvprātīgi aizsargājamās teritorijas. Tajās var ietilpt bioloģiski vērtīgas mežaudzes, potenciālie dabiskie meža biotopi, vecas mežaudzes, mitrāji, nozīmīgas dzīvotnes, ekoloģiskie koridori un citas teritorijas ar paaugstinātu dabas aizsardzības vērtību.

Šo teritoriju saglabāšana tiek īstenota pēc grupas dalībnieku iniciatīvas, lai veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, uzlabotu ekosistēmu noturību un nodrošinātu FSC principu ievērošanu. Informācija par brīvprātīgi saglabājamām teritorijām tiek regulāri aktualizēta un ņemta vērā meža apsaimniekošanas plānošanā.

ES Nozīmes biotopi

Sertificētajā teritorijā ir identificēti meža nogabali, kuros saskaņā ar pieejamo dabas vērtību informāciju atrodas ES nozīmes aizsargājamie biotopi. VMD nogabalu datu kopā 472 meža nogabali ir identificēti ar pazīmi "Ir biotops". Šo nogabalu kopējā platība ir 509,81 ha.

Pieejamajos datos biotopu faktiskās robežas ne visos gadījumos sakrīt ar meža nogabalu robežām. Tādēļ, piemērojot piesardzības principu, līdz biotopu robežu precizēšanai saglabājamajā teritorijā tiek iekļauta visa tā meža nogabala platība, kurā biotops ir identificēts. Līdz ar to 509,81 ha raksturo biotopu dēļ saglabājamo meža nogabalu kopējo platību, nevis precīzi uzmērīto biotopu platību.

No šīs platības 200,89 ha VMD datos jau ir norādīts kāds mežsaimnieciskās darbības ierobežojums, savukārt 308,92 ha īpašs mežsaimnieciskās darbības ierobežojums nav norādīts.

VMD datos norādītais ierobežojums biotopu dēļ saglabājamajos nogabalos	Platība, ha
Nav mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu	308,92
Aizliegta kailcirte	122,34
Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte	50,73
Aizliegta galvenā cirte	25,45

VMD datos norādītais ierobežojums biotopu dēļ saglabājamajos nogabalos	Platība, ha
Sezonāli aizliegta mežsaimnieciskā darbība	1,49
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	0,88
Kopā	509,81

Biotopu aizsardzībai saglabājamajām teritorijām tiek piemērots piesardzības princips neatkarīgi no VMD datos norādītā mežsaimnieciskās darbības ierobežojuma. Līdz biotopa faktiskās robežas precizēšanai plānota mežsaimnieciskā darbība attiecīgajā nogabalā tiek veikta tikai tad, ja tās pieļaujamību ir izvērtējis attiecīgajā jomā sertificēts dabas eksperts, ievērojot eksperta noteiktos nosacījumus.

Monitorings un datu precizēšana

2026.–2027. gada starpauditu periodā paredzēts veikt biotopu informācijas monitoringu un precizēšanu. Monitorings tiek īstenots divos savstarpēji saistītos virzienos.

Biotopu stāvokļa monitoringa ietvaros prioritāri tiek izvērtēti nogabali, kuros pēc biotopa identificēšanas reģistrēta mežsaimnieciskā darbība, jo īpaši ciršana. Monitoringa gaitā paredzēts pārbaudīt biotopa saglabāšanās stāvokli, precizēt tā faktiskās robežas un platību nogabalā un nepieciešamības gadījumā noteikt turpmākos apsaimniekošanas nosacījumus.

Datu kvalitātes monitoringa ietvaros tiek veikta izmantoto biotopu datu kopu savstarpēja saskaņošana. Salīdzinot VMD nogabalu datus ar biotopu telpiskās pārklāšanās un biotopu kodu datiem, konstatētas atšķirības atsevišķu nogabalu identificēšanā. Šīs neatbilstības paredzēts pārbaudīt kamerāli, precizējot biotopa pazīmi, biotopa kodu un telpisko sasaisti. Lauka pārbaude tiek veikta gadījumos, kad datu neatbilstību nav iespējams pamatoti atrisināt, izmantojot pieejamos datu avotus.

Pēc monitoringa un datu precizēšanas rezultātiem tiek aktualizēta informācija par biotopu faktiskajām robežām, saglabājamo teritoriju platībām un piemērojamajiem apsaimniekošanas nosacījumiem.

Identificētie biotopu veidi

Pieejamajos dabas vērtību datos sertificētajā teritorijā ir identificēti vairāki ES nozīmes aizsargājamo biotopu veidi. Informācija par biotopu veidiem un kodiem iegūta, savietojot pieejamos biotopu telpiskos datus ar meža nogabalu informāciju.

ES kods	Biotopa veids	Nogabalu platība, ha
7110*	Aktīvi augstie purvi	85,24
91D0*	Purvaini meži	84,41
3260	Upju straujtecēs un dabiski upju posmi	83,28
9180*	Nogāžu un gravu meži	43,30
9050	Lakstaugiem bagāti egļu meži	42,87
7140	Pārejas purvi un slišķas	41,09
9010*	Veci vai dabiski boreāli meži	40,46
9080*	Staignāju meži	24,25
3150	Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju	23,92
7120	Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās	15,07
6270*	Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	14,76
91E0*	Aluviāli meži	12,18
6530*	Parkveida pļavas un ganības	11,44
6430	Eitrofas augsto lakstaugu audzes	4,25
9020*	Veci jaukti platlapju meži	4,13
6210	Sausi zālāji kalnainās augsnēs	3,46
6450	Palieņu zālāji	2,11

ES kods	Biotopa veids	Nogabalu platība, ha
6510	Mēreni mitras pļavas	1,91
6410	Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	1,24
3130	Ezeri ar oligotrofām līdz mezotrofām augu sabiedrībām	0,81

Tabulā norādīta to meža nogabalu pilnā platība, kuros identificēts attiecīgais biotopa veids, nevis biotopa faktiskā platība nogabalā. Biotopu veidu datu kopā informācija attiecas uz 392 unikāliem meža nogabaliem ar kopējo platību 437,28 ha. Atsevišķos nogabalos ir identificēts vairāk nekā viens biotopa veids — kopumā šādi ir 40 nogabali. Tādēļ tabulā norādītās nogabalu platības pa biotopu veidiem nav summējamas un netiek izmantotas saglabājamo teritoriju kopējās platības noteikšanai.

Biotopu veidu datu kopa pilnībā nesakrīt ar biotopu dēļ piesardzības kārtā saglabājamo teritoriju uzskaiti, kurā ietverti 472 unikāli nogabali ar kopējo platību 509,81 ha. Šis datu atšķirības tiek saglabātas kā precizējama informācija un iekļautas monitoringa procesā. Līdz datu saskaņošanas pabeigšanai saglabājamo teritoriju platība netiek samazināta.

Monitorings un datu precizēšana

2026.–2027. gada starpauditu periodā paredzēts veikt identificēto biotopu monitoringu un biotopu datu precizēšanu.

Prioritāri tiek izvērtēti nogabali, kuros pēc biotopa identificēšanas ir reģistrēta mežsaimnieciskā darbība, jo īpaši ciršana. Monitoringa gaitā tiek pārbaudīts biotopu saglabāšanās stāvoklis un nepieciešamības gadījumā precizētas to faktiskās robežas, platības un turpmākie apsaimniekošanas nosacījumi.

Vienlaikus tiek veikta izmantoto biotopu datu kopu savstarpēja saskaņošana. Konstatētās datu atšķirības tiek pārbaudītas kamerāli, precizējot biotopa pazīmi, biotopa kodu un telpisko sasaisti ar konkrēto meža nogabalu. Lauka pārbaude tiek veikta gadījumos, kad datu neatbilstību nav iespējams pamatoti atrisināt, izmantojot pieejamos datu avotus.

Pēc monitoringa un datu precizēšanas rezultātiem tiek aktualizēta informācija par biotopu veidiem, faktiskajām robežām, saglabājamo teritoriju platībām un piemērojamajiem

apsaimniekošanas nosacījumiem. Līdz precizēšanas pabeigšanai attiecīgajiem nogabaliem tiek saglabāts noteiktais piesardzības režīms.

5. MEŽSAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Sertificētajās teritorijās mežsaimnieciskā darbība tiek plānota un īstenota saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, FSC sertifikācijas prasībām un ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principiem. Meža apsaimniekošanas pasākumi tiek balstīti uz aktuālajiem meža inventarizācijas datiem, izvērtējot mežaudžu vecumu, sastāvu, krāju, augšanas apstākļus un dabas aizsardzības prasības. Mežsaimnieciskā darbība tiek organizēta tā, lai pēc koksnes ieguves tiktu nodrošināta meža atjaunošana un saglabāta meža produktivitāte nākamajām paaudzēm.

Sertificētajās teritorijās tiek veikti dažādi mežsaimnieciskie pasākumi, tostarp meža atjaunošana, jaunaudžu kopšana, krājas kopšanas cirtes, sanitārās cirtes un galvenā cirte. Mežsaimnieciskie darbi tiek plānoti, ievērojot dabas vērtību, aizsargājamo teritoriju un kultūrvēsturisko objektu saglabāšanas prasības.

Grupas dalībnieki paši neveic mežizstrādes darbus. Koksnes resursu izmantošanai cirsmas tiek pārdotas specializētiem mežizstrādes uzņēmumiem, kuri organizē koku ciršanu, kokmateriālu sagatavošanu un izvešanu. Mežizstrādes darbu veicēji ir atbildīgi par normatīvo aktu, darba drošības prasību un līgumā noteikto vides aizsardzības nosacījumu ievērošanu darbu izpildes laikā.

Pēc galvenās cirtes veikšanas tiek nodrošināta meža atjaunošana normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, izmantojot dabisko vai mākslīgo atjaunošanu atbilstoši konkrētās mežaudzes augšanas apstākļiem un apsaimniekošanas mērķiem. Ilgtspējīga meža apsaimniekošana nodrošina nepārtrauktu meža resursu apriti, meža ekosistēmu saglabāšanu un ilgtermiņa ekonomisko vērtību.

5.1 Meža atjaunošana

Meža atjaunošana tiek plānota un veikta, izvēloties konkrētajai vietai piemērotāko atjaunošanas metodi un nodrošinot ilgtspējīgas, vietējiem augšanas apstākļiem piemērotas mežaudzes izveidošanos.

Meža atjaunošana tiek veikta:

- stādot;
- veicinot dabisko atjaunošanos.

Izvēloties meža atjaunošanas veidu, tiek ņemti vērā augšanas apstākļi, meža tips, iepriekšējās mežaudzes sastāvs, apsaimniekošanas mērķi un dabas vērtību saglabāšanas nepieciešamība. Gadījumos, kad dabiskā atjaunošanās nodrošina kvalitatīvas un dzīvotspējīgas mežaudzes izveidošanos, tai tiek dota priekšroka.

Mākslīgai meža atjaunošanai tiek izmantots tikai normatīvo aktu prasībām atbilstošs un izsekojamas izcelsmes meža reproduktīvais materiāls.

Apsaimniekošanā netiek izmantoti ģenētiski modificēti organismi (ĢMO), tostarp ģenētiski modificēts meža reproduktīvais materiāls.

Meža atjaunošanas un ieaudzēšanas darbi

Darbības veids	2025, ha	2026, ha
Apmežošana	34,45	35,70
Atjaunošana	4,46	29,80
Papildināšana	10,93	61,12
Kopā	49,84	126,62

5.2 Jaunaudžu kopšana

Jaunaudžu kopšana tiek veikta, lai nodrošinātu kvalitatīvas, stabilas un augstražīgas mežaudzes izveidošanos, vienlaikus saglabājot bioloģisko daudzveidību un meža ekosistēmas noturību.

Kopšanas darbu nepieciešamība un intensitāte tiek izvērtēta katrai audzei individuāli, ņemot vērā koku sugu sastāvu, vecumu, augšanas apstākļus, audzes attīstības stadiju un apsaimniekošanas mērķus.

Veicot jaunaudžu kopšanu:

- tiek saglabātas perspektīvākās un augtspējīgākās koku sugas;

- priekšroka tiek dota vietējiem augšanas apstākļiem piemērotām sugām;
- pēc iespējas tiek saglabāts piemistrojums un sugu daudzveidība, ja tas nerada būtisku negatīvu ietekmi uz nākotnes mežaudzes kvalitāti;
- tiek ievērotas īpaši aizsargājamo dabas vērtību un biotopu aizsardzības prasības.

Jaunaudžu kopšana netiek veikta teritorijās, kur normatīvie akti vai īpaši noteiktie saimnieciskās darbības ierobežojumi to nepieļauj vai ierobežo.

Jaunaudžu kopšana 2025. gadā

Reģions	Platība, ha
Central	31,28
East	38,23
West	43,93
West VM	7,55
Kopā LMA + VM	120,99

5.3 Galvenā cirte

Galvenā cirte tiek plānota un veikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, izvēloties konkrētajai mežaudzei piemērotāko cirtes veidu, lai nodrošinātu meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu, meža atjaunošanu un dabas vērtību saglabāšanu.

Kailcirte tiek izmantota viendabīgās, vienvecuma mežaudzēs, kurās pēc cirtes tiek nodrošināta meža atjaunošana, izmantojot stādīšanu vai veicinot dabisko atjaunošanos. Plānojot kailcirti, tiek ņemti vērā augšanas apstākļi, reljefs, augsne, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas prasības un iespējamā ietekme uz apkārtējām teritorijām.

Izlases cirte tiek veikta, pakāpeniski izcērtot atsevišķus kokus vai nelielas koku grupas, vienlaikus saglabājot nepārtrauktu meža segumu. Šī cirtes metode tiek izmantota gadījumos, kad tā ir piemērota mežaudzes struktūrai, nodrošina meža atjaunošanos un veicina dažāda vecuma un struktūras mežaudzes veidošanos.

Veicot galveno cirti:

- tiek ievēroti normatīvajos aktos noteiktie ciršanas ierobežojumi;
- tiek saglabātas aizsargājamās dabas vērtības un biotopi;
- tiek saglabāti ekoloģiskie koki un mirusī koksne atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

netiek veikta saimnieciskā darbība teritorijās vai periodos, kuros to ierobežo normatīvie akti vai noteiktais aizsardzības režīms.

Rādītājs	2025	2026
Platība, ha	0.7	
Ciršanas apjoms, m ³	112.8	

5.4 Krājas kopšanas cirtes

Krājas kopšanas cirtes tiek plānotas un veiktas, lai uzlabotu mežaudžu kvalitāti, stabilitāti un augšanas apstākļus, vienlaikus veicinot vērtīgāko koku attīstību un nākotnes mežaudzes produktivitāti.

Plānojot krājas kopšanas cirtes, tiek izvērtēts mežaudzes vecums, koku sugu sastāvs, veselības stāvoklis, biezība un augšanas apstākļi. Cirtes intensitāte tiek noteikta individuāli katrai mežaudzei, izvairoties no pārmērīgas audzes atvēršanas un nodrošinot tās stabilitāti.

Veicot krājas kopšanas cirtes:

- tiek saglabāti veselīgākie un perspektīvākie koki;
- tiek izņemti bojāti, nomākti, zemas kvalitātes vai mežaudzes attīstību kavējoši koki;
- pēc iespējas tiek saglabāts mežaudzes sugu sastāva un struktūras daudzveidīgums;
- tiek ievērotas īpaši aizsargājamo dabas vērtību, biotopu un saimnieciskās darbības ierobežojumu prasības.

Krājas kopšanas cirtes netiek veiktas teritorijās vai periodos, kuros to ierobežo normatīvie akti vai noteiktais aizsardzības režīms.

Rādītājs	2025	2026
Platība, ha	0	
Ciršanas apjoms, m ³	0	

5.5 Meža aizsardzība

Meža aizsardzības pasākumi tiek plānoti un īstenoti, lai uzturētu mežaudžu veselību, noturību un ilgtspējīgu attīstību, savlaicīgi identificējot un novēršot riskus, kas var negatīvi ietekmēt meža ekosistēmu.

Regulāri tiek uzraudzīts mežaudžu veselības stāvoklis, īpašu uzmanību pievēršot kaitēkļu, slimību, vēja, sniega, ugunsgrēku un citu dabas faktoru radītajiem bojājumiem.

Konstatējot būtiskus bojājumus vai mežaudžu veselības apdraudējumu, nepieciešamības gadījumā tiek veikti atbilstoši meža aizsardzības pasākumi saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un kompetento institūciju norādījumiem.

Augu aizsardzības līdzekļu izmantošana nav ikdienas meža apsaimniekošanas prakse un tiek pieļauta tikai izņēmuma gadījumos, ja citi risinājumi nav efektīvi un to pieļauj normatīvie akti. Izvēloties meža aizsardzības pasākumus, priekšroka tiek dota profilaktiskām un videi saudzīgām metodēm.

Veicot meža aizsardzības pasākumus, tiek ievērotas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, biotopu un citu dabas vērtību aizsardzības prasības.

5.6 Ārpakalpojumu izmantošana

Mežsaimniecisko darbu veikšanai tiek piesaistīti ārpakalpojumu sniedzēji, tostarp meža atjaunošanas, jaunaudžu kopšanas, krājas kopšanas ciršu, galvenās cirtes, kokmateriālu pievešanas un citu mežsaimniecisko darbu izpildei.

Mežsaimniecisko darbu plānošanu, organizēšanu, pakalpojumu iepirkšanu un darbu izpildes uzraudzību nodrošina **Skogsutveckling Syd AB**, kas meža īpašnieku vārdā organizē meža apsaimniekošanas darbus.

Ārpakalpojumu sniedzēji tiek izvēlēti, pamatojoties uz to kompetenci, pieredzi un spēju nodrošināt darbu izpildi atbilstoši normatīvo aktu prasībām un šajā apsaimniekošanas plānā noteiktajām prasībām.

Visiem ārpakalpojumu sniedzējiem ir pienākums:

- ievērot piemērojamos normatīvos aktus;
- ievērot šajā apsaimniekošanas plānā noteiktās prasības;
- ievērot FSC prasības, ciktāl tās attiecas uz veicamajiem darbiem;
- nodrošināt darba aizsardzības, vides aizsardzības un dabas vērtību saglabāšanas prasību ievērošanu.

Skogsutveckling Syd AB uzrauga ārpakalpojumu sniedzēju darbu izpildi un nepieciešamības gadījumā nodrošina korektīvo pasākumu īstenošanu konstatēto neatbilstību novēršanai.

6. ILGTSPĒJĪGAS CIRŠANAS APJOMI

6.1 Pieauguma aprēķinu metode

Ilgtspējīgas ciršanas apjoma noteikšanai izmantoti Valsts meža dienesta Meža valsts reģistra (VMD MVR) meža inventarizācijas dati nogabalu līmenī.

Mežaudžu ikgadējais krājas pieaugums noteikts, salīdzinot viena un tā paša meža nogabala krāju 2024. un 2026. gada VMD MVR datu griezumos. Nogabali starp datu griezumiem identificēti pēc kadastra apzīmējuma, kvartāla un nogabala identifikācijas datiem.

Ikgadējais krājas pieaugums aprēķināts pēc formulas:

Ikgadējais pieaugums = (krāja 2026. gadā – krāja 2024. gadā) / 2

Aprēķins veikts nogabalu līmenī. Lai saimnieciskās darbības vai meža inventarizācijas izmaiņas netiktu interpretētas kā mežaudzes pieaugums, aprēķinā izmantoti savstarpēji salīdzināmi nogabali. No salīdzinājuma izslēgti nogabali, kuros attiecīgajā periodā veikta cirte vai konstatētas būtiskas inventarizācijas, platības, nogabala struktūras vai krājas izmaiņas.

Pieauguma aprēķina rezultāti

Rādītājs	Vērtība
Sertificētās teritorijas kopējā platība	7 077,23 ha
Meža platība	6 733,43 ha
Mežaudžu platība	6 549,91 ha
Salīdzināmā saimnieciski izmantojamā platība	4 808,16 ha
Aprēķinātais pieaugums salīdzināmajā platībā	31 979,15 m³/gadā
Vidējais ikgadējais krājas pieaugums	6,651 m³/ha/gadā

Salīdzināmajā datu kopā iegūtais vidējais ikgadējais krājas pieaugums tiek uzskatīts par reprezentatīvu sertificētās teritorijas saimnieciski izmantojamajām mežaudžiem un izmantots kopējā saimnieciski pieejamā pieauguma aprēķinam.

Nosakot kopējo saimnieciski pieejamo pieaugumu, no **6 549,91 ha mežaudžu platības** izslēgtas teritorijas, kurās plānveida koksnes ieguve nav paredzēta.

Platības kategorija	Platība, ha
Mežaudžu kopējā platība	6 549,91
ES nozīmes aizsargājамie biotopi	509,81
Teritorijas ar mežsaimnieciskās darbības aizliegumu	23,97
Biotopu un aizlieguma teritoriju pārklāšanās	-0,88
Kopā no regulāras saimnieciskās darbības izslēgts	532,90
Saimnieciski izmantojamā mežaudžu platība	6 017,01

Piemērojot aprēķināto vidējo ikgadējo krājas pieaugumu saimnieciski izmantojamajai mežaudžu platībai, iegūts kopējais saimnieciski pieejamais ikgadējais krājas pieaugums:

$$6\,017,01\text{ ha} \times 6,651\text{ m}^3/\text{ha/gadā} = 40\,019,13\text{ m}^3/\text{gadā}$$

Meža apsaimniekošanas un ciršanas apjomu plānošanai saimnieciski izmantojamo mežaudžu ikgadējais krājas pieaugums tiek noteikts **40 019 m³ gadā**.

6.2 Pieļaujamais ciršanas apjoms

Pieļaujamais ciršanas apjoms tiek noteikts, ņemot vērā saimnieciski izmantojamo mežaudžu ikgadējo krājas pieaugumu un ilgtermiņa meža apsaimniekošanas mērķus.

Lai nodrošinātu, ka ilgtermiņā koksnes ieguve nepārsniedz meža resursu atjaunošanās spēju, maksimālais pieļaujamais ciršanas apjoms (AAC) tiek noteikts aprēķinātā saimnieciski pieejamā ikgadējā krājas pieauguma apmērā.

Rādītājs	Apjoms
Saimnieciski izmantojamā mežaudžu platība	6 017,01 ha
Vidējais ikgadējais krājas pieaugums	6,651 m³/ha/gadā
Aprēķinātais ikgadējais krājas pieaugums	40 019,13 m³/gadā
Maksimālais pieļaujamais ciršanas apjoms (AAC)	40 019 m³/gadā

Faktiskie ciršanas apjomi tiek uzskaitīti un salīdzināti ar noteikto maksimālo pieļaujamo ciršanas apjomu, nodrošinot, ka ilgtermiņā koksnes ieguve nepārsniedz ilgtspējīgi pieejamo apjomu.

6.3 Faktiskie ciršanas apjomi

Faktiskie ciršanas apjomi tiek uzskaitīti pa gadiem un salīdzināti ar noteikto maksimālo pieļaujamo ciršanas apjomu (AAC).

Rādītājs	2025	2026	2027	2028	2029
Faktiskais ciršanas apjoms, m ³	120				
AAC, m ³ /gadā	40 019	40 019	40 019	40 019	40 019
AAC izmantojums, %	0,30 %				

Piecu gadu perioda pieļaujamais kopējais ciršanas apjoms: 200 095 m³.

Faktiskais ciršanas apjoms tiek aktualizēts katru gadu. Piecu gadu periodā kopējais ciršanas apjoms nedrīkst pārsniegt noteikto pieļaujamo ciršanas apjomu, izņemot FSC

standartā paredzētos gadījumus, kas saistīti ar liela mēroga dabas traucējumu rezultātā bojātu mežaudžu ciršanu.

7. SOCIĀLĀ IETEKME

7.1 Sociālā ietekme

Meža apsaimniekošana tiek plānota un īstenota tā, lai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vietējo sabiedrību, darbiniekiem, pakalpojumu sniedzējiem un citām ieinteresētajām pusēm, vienlaikus veicinot ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu.

Plānojot mežsaimnieciskos darbus, tiek ņemta vērā to iespējamā ietekme uz:

- vietējo iedzīvotāju interesēm un drošību;
- rekreācijas iespējām;
- kaimiņu īpašumiem un infrastruktūru;
- kultūrvēsturiskajām vērtībām;
- meža resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Mežsaimniecisko darbu laikā tiek veikti pasākumi, lai samazinātu riskus sabiedrības drošībai, tai skaitā nepieciešamības gadījumā ierobežojot piekļuvi darbu zonām un nodrošinot atbilstošu darbu organizāciju.

Ieinteresētajām pusēm ir iespēja iesniegt jautājumus, priekšlikumus vai sūdzības par meža apsaimniekošanu. Saņemtā informācija tiek izvērtēta un, ja nepieciešams, tiek veikti atbilstoši pasākumi konstatēto problēmu novēršanai.

7.2 Rekreācija

Meža apsaimniekošana tiek organizēta, ņemot vērā mežu rekreatīvo nozīmi un sabiedrības tiesības uzturēties mežā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Plānojot un veicot mežsaimnieciskos darbus, pēc iespējas tiek mazināta ietekme uz rekreācijas iespējām, īpaši teritorijās, kuras regulāri izmanto atpūtai, ogošanai, sēņošanai un citām ar mežu saistītām aktivitātēm.

Mežsaimniecisko darbu laikā, ja tas nepieciešams drošības apsvērumu dēļ, piekļuve atsevišķām teritorijām var tikt īslaicīgi ierobežota. Pēc darbu pabeigšanas piekļuve tiek atjaunota.

Veicot meža apsaimniekošanu, tiek saglabātas rekreācijai nozīmīgas dabas vērtības un infrastruktūra, ciktāl tas ir savienojams ar ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas mērķiem.

7.3 Medību tiesības

Medību tiesības tiek īstenotas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un zemes īpašnieku noslēgtajiem līgumiem par medību tiesību izmantošanu.

Meža apsaimniekošanā tiek ņemta vērā medību saimniecības nozīme meža ekosistēmas ilgtspējā, īpaši attiecībā uz meža dzīvnieku populāciju ietekmi uz meža atjaunošanos un jaunaudžu attīstību.

Meža apsaimniekotājs sadarbojas ar medību tiesību lietotājiem, lai veicinātu ilgtspējīgu medību saimniecību un nepieciešamības gadījumā koordinētu mežsaimniecisko darbu veikšanu ar medību aktivitātēm.

Plānojot mežsaimnieciskos darbus, pēc iespējas tiek ņemtas vērā medību infrastruktūras, piemēram, torņu un piebraucamo ceļu, saglabāšanas iespējas, ja tas nav pretrunā ar drošības vai apsaimniekošanas prasībām.

8. HCV TERITORIJAS

8.1 HCV identifikācija

HCV Nr. 1 – Īpaši aizsargājamo sugu koncentrācijas un dzīvotnes

Definīcija

Par HCV Nr. 1 Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos tiek uzskatītas teritorijas, kuru galvenais aizsardzības mērķis ir īpaši aizsargājamo sugu un to dzīvotņu saglabāšana. Šajā kategorijā ietilpst mikroliegumi, mikroliegumu buferzonas un citas teritorijas, kurās īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībai noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi.

HCV Nr. 1 teritorijas tiek identificētas, izmantojot Meža valsts reģistra aizsardzības pazīmes un citus pieejamos valsts informācijas avotus. HCV teritorijas tiek ņemtas vērā, plānojot un veicot visas mežsaimnieciskās darbības. Šāda pieeja atbilst FSC HCV ietvara mērķim

identificēt, uzturēt un monitorēt augstas aizsardzības vērtības sertificētajās meža teritorijās.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos identificētas šādas HCV Nr. 1 teritorijas:

Objekts	Platība
Mazā ērgļa mikrolieguma teritorijas	28,04 ha
Mazā ērgļa mikroliegumu buferzonas	98,23 ha
Trīspirkstu dzeņa mikrolieguma teritorijas	5,18 ha
Meža baloža mikroliegumu buferzonas	6,78 ha
Melnā stārķa reģistrēta liela ligzda	2,45 ha
Nenoteiktu un citu putnu sugu lielo ligzdu ieraksti	8,02 ha
Kopējā unikālā HCV Nr. 1 platība (bez dubultas uzskaites)	124,83 ha

Pamatojoties uz 2026. gada 27. augusta MVR datu pilnu pārbaudi, HCV Nr. 1 ietverti 126 unikāli nogabali ar kopējo platību 124,83 ha: LMA īpašumos 120 nogabali ar 119,00 ha un Vadakstes īpašumos 6 nogabali ar 5,83 ha. Identificētas mazā ērgļa, trīspirkstu dzeņa, meža baloža un melnā stārķa aizsardzības teritorijas, kā arī nenoteiktu un citu putnu sugu lielo ligzdu ieraksti.

Visās HCV Nr. 1 teritorijās meža apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās aizsardzības prasības un saimnieciskās darbības ierobežojumus. Pirms mežsaimniecisko darbu plānošanas tiek pārbaudītas aktuālās aizsardzības pazīmes Meža valsts reģistrā, bet HCV Nr. 1 teritoriju stāvoklis tiek regulāri izvērtēts monitoringa ietvaros.

HCV Nr. 2 – Liela mēroga ainavu līmeņa ekosistēmas

Definīcija

HCV Nr. 2 ietver neskartas meža ainavas, lielas ainavu līmeņa ekosistēmas un ekosistēmu mozaikas, kurām ir nozīme valsts, reģionālā vai globālā mērogā un kurās dabiskā izplatībā un daudzumā saglabājas dzīvotspējīgas vairuma dabā sastopamo sugu populācijas.

Šādām teritorijām raksturīga liela platība, augsta ekoloģiskā integritāte un salīdzinoši zema cilvēka darbības radīta fragmentācija.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos visas Natura 2000 teritorijās ietilpstošās apsaimniekošanas vienību daļas tiek identificētas kā HCV Nr. 2. Šī klasifikācija tiek piemērota neatkarīgi no tā, vai Meža valsts reģistra laukā “Saimniec. darbības aprobežojums” konkrētajam nogabalam ir norādīts mežsaimnieciskās darbības ierobežojums.

Pamatojoties uz MVR datiem, HCV Nr. 2 ietverti 1 011 unikāli Natura 2000 nogabali ar kopējo platību 876,82 ha: Latvijas Mežu aģentūras īpašumos 854,86 ha un Vadakstes īpašumos 21,96 ha. No šīs platības 263,19 ha MVR datos ir norādīti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, bet 613,63 ha šādi ierobežojumi nav norādīti. Ierobežojuma neesamība MVR datos nemaina teritorijas HCV Nr. 2 statusu.

HCV Nr. 2 statuss pats par sevi nenozīmē pilnīgu mežsaimnieciskās darbības aizliegumu visā Natura 2000 platībā. Apsaimniekošana ir pieļaujama tikai tādā veidā, kas uztur vai uzlabo Natura 2000 teritorijas aizsardzības mērķus, ainavas mēroga ekoloģiskās funkcijas, dzīvotņu savienojamību un identificētās dabas vērtības. Pirms darbības plānošanas tiek pārbaudīts aktuālais aizsardzības statuss un piemērojamie nosacījumi, izvērtēta iespējamā ietekme un nepieciešamības gadījumā saņemts attiecīgajā jomā sertificēta dabas eksperta atzinums.

HCV Nr. 3 – Reti, apdraudēti vai izzūdoši ekosistēmu tipi un biotopi

Definīcija

Par HCV Nr. 3 Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos tiek uzskatīti Eiropas Savienības nozīmes biotopi un citas retas, apdraudētas vai izzūdošas meža ekosistēmas, kuru saglabāšana ir būtiska bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai. Šīs teritorijas raksturo īpaši dabiskuma elementi, augsta ekoloģiskā vērtība un nepieciešamība nodrošināt to ilgtermiņa saglabāšanu.

HCV Nr. 3 teritorijas tiek identificētas, izmantojot Eiropas Savienības nozīmes biotopu kartējumu, Meža valsts reģistra datus un citus pieejamos dabas aizsardzības informācijas avotus.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos identificēti Eiropas Savienības nozīmes biotopi ar kopējo platību **509,81 ha**.

No tiem:

- **200,89 ha** atrodas teritorijās, kurās saskaņā ar Meža valsts reģistra datiem ir noteikti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi;
- **308,92 ha** atrodas teritorijās, kurās Meža valsts reģistra datos mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi nav noteikti.

2026./2027. gada monitoringa programmā viena no prioritātēm ir izvērtēt Eiropas Savienības nozīmes biotopu faktisko izplatību un kvalitāti teritorijās bez noteiktiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem. Īpaša uzmanība tiks pievērsta biotopiem, kas kartējumā identificēti izcirtumos un jaunaudzēs, lai pārbaudītu to faktisko esamību un saglabāšanās stāvokli. Monitoringa rezultāti nepieciešamības gadījumā tiks izmantoti HCV teritoriju aktualizēšanai un apsaimniekošanas pasākumu pilnveidošanai.

Visi apstiprinātie HCV Nr. 3 objekti tiek ņemti vērā, plānojot un veicot mežsaimnieciskās darbības, nodrošinot to saglabāšanu atbilstoši FSC prasībām un piemērojamajiem normatīvajiem aktiem.

HCV Nr. 4 – Kritiskie ekosistēmu pakalpojumi

Definīcija

Par HCV Nr. 4 Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos tiek uzskatītas teritorijas, kurām ir būtiska nozīme ūdens resursu, augsnes un citu ekosistēmu funkciju aizsardzībā. Šajā kategorijā ietilpst ūdensteču un ūdenstilpju aizsargjoslas, ūdensobjektu ierobežojuma joslas, aizsargjoslas ap purviem un citas teritorijas, kurās noteikti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, lai saglabātu ūdens kvalitāti, mazinātu augsnes eroziju un nodrošinātu ekosistēmu aizsargfunkcijas.

HCV Nr. 4 teritorijas tiek identificētas, izmantojot Meža valsts reģistra aizsardzības pazīmes un citus pieejamos valsts informācijas avotus.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos identificētas šādas HCV Nr. 4 teritorijas:

Objekts	Platība
Ūdensobjektu ierobežojuma joslas	285,59 ha
Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas	206,39 ha

Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ierobežotas saimnieciskās darbības josla	64,63 ha
Aizsargjoslas ap purviem	27,35 ha

Šajās teritorijās meža apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot Aizsargjoslu likuma, Meža likuma un citu normatīvo aktu prasības. Plānojot mežsaimnieciskās darbības, tiek nodrošināta ūdensobjektu un purvu aizsardzība, samazināts augsnes bojājumu un erozijas risks, kā arī novērsta negatīva ietekme uz ūdens kvalitāti un citiem būtiskiem ekosistēmu pakalpojumiem.

HCV Nr. 4 teritorijas tiek regulāri pārskatītas, izmantojot aktuālos Meža valsts reģistra datus un monitoringa rezultātus, lai nodrošinātu to aizsargfunkciju saglabāšanu.

HCV Nr. 5 – Teritorijas un resursi vietējo kopienu pamatvajadzību nodrošināšanai

Definīcija

Par HCV Nr. 5 tiek uzskatītas teritorijas un dabas resursi, kuri vietējām kopienām ir būtiski pamatvajadzību nodrošināšanai, piemēram, dzeramā ūdens ieguvei, pārtikas, kurināmā vai citu iztikai nepieciešamu resursu iegūšanai, un kuru nozīmība ir identificēta sadarbībā ar attiecīgajām kopienām.

HCV Nr. 5 teritorijas tiek identificētas, izvērtējot pieejamo informāciju un konsultējoties ar ieinteresētajām pusēm.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Veicot Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežu izvērtējumu un konsultējoties ar ieinteresētajām pusēm, HCV Nr. 5 teritorijas nav identificētas.

Grupas mežos nav konstatētas teritorijas vai resursi, no kuriem vietējās kopienas būtu tieši atkarīgas savu pamatvajadzību nodrošināšanai FSC HCV Nr. 5 definīcijas izpratnē.

Ja nākotnē konsultāciju vai monitoringa laikā tiks identificētas šādas teritorijas vai resursi, HCV izvērtējums tiks aktualizēts un attiecīgie apsaimniekošanas pasākumi tiks iekļauti meža apsaimniekošanas plānā.

HCV Nr. 6 – Kultūrvēsturiskās vērtības

Definīcija

Par HCV Nr. 6 Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos tiek uzskatīti kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti un teritorijas, kurām ir īpaša arheoloģiska, vēsturiska, kultūras vai sakrāla nozīme un kuru saglabāšanai nepieciešami īpaši apsaimniekošanas nosacījumi.

HCV Nr. 6 identificēšanā tiek izmantotas Meža valsts reģistrā norādītās kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu pazīmes, kā arī informācija par šajās teritorijās noteiktajiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem. Kultūras pieminekļu aizsardzības zona pati par sevi netiek automātiski uzskatīta par HCV Nr. 6 visā tās platībā, ja MVR datos nav norādīti apsaimniekošanas ierobežojumi vai cita informācija, kas apliecina teritorijas īpašo nozīmi meža apsaimniekošanas kontekstā.

Situācija Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežos

Meža valsts reģistra datos kultūras pieminekļu objekti un to aizsardzības zonas kopumā skar **215,91 ha** Latvijas Mežu aģentūras FSC meža apsaimniekošanas grupas mežu.

No šīs platības:

- **17,66 ha** noteikts kailcirtes aizliegums;
- **0,15 ha** noteikts galvenās cirtes aizliegums;
- **198,10 ha** MVR datos nav norādīti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.

Tādējādi sākotnēji identificētā HCV Nr. 6 platība, kurai ir dokumentēti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, ir **17,81 ha**.

Pārējās kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijas tiek saglabātas apsaimniekošanas datu slānī un pārbaudītas pirms mežsaimniecisko darbu plānošanas. Ja tiek konstatēts kultūrvēsturisks objekts vai nepieciešamība pēc īpašiem aizsardzības pasākumiem, attiecīgā teritorija tiek iekļauta HCV Nr. 6 reģistrā un tai tiek noteikti atbilstoši apsaimniekošanas nosacījumi.

8.1.1 HCV apdraudējumu izvērtēšana

HCV apdraudējumi tiek izvērtēti, izmantojot labāko pieejamo informāciju, pirms darbu plānošanas un regulāra monitoringa ietvaros. Izvērtējumā tiek ņemti vērā FSC-STD-LVA-01-2023 LV Pielikumā G noteiktie apdraudējumi, kā arī konkrētās teritorijas apstākļi,

ieinteresēto pušu un ekspertu sniegtā informācija. Ja konstatēts apdraudējums vai pamatota tā iespējamība, darbības tiek pielāgotas vai apturētas līdz pietiekamu aizsardzības pasākumu noteikšanai.

HCV kategorija	Standartā norādītais apdraudējums
HCV Nr. 1	Nepietiekama sugu sastopamības identifikācija; nepietiekama sugu aizsardzības plānu izmantošana; neatgriezenisks kaitējums sugu koncentrācijas zonām un to dzīvotnēm.
HCV Nr. 2	Piemērojamo tiesību aktu neievērošana.
HCV Nr. 3	Ekosistēmu un biotopu stāvokļa pasliktināšanās un faktori, kas to izraisa.
HCV Nr. 4	Piemērojamo tiesību aktu neievērošana.
HCV Nr. 5	Vietējo kopienu pārstāvju identificēti apdraudējumi, ja tādi ir.
HCV Nr. 6	Ar kompetento valsts iestādi nesaskaņoti apsaimniekošanas pasākumi.

8.2 HCV apsaimniekošanas pasākumi

Visas identificētās augstās aizsardzības vērtības (HCV) tiek ņemtas vērā, plānojot un veicot mežsaimnieciskās darbības. Pirms darbu uzsākšanas tiek pārbaudīta aktuālā informācija par HCV teritorijām, Meža valsts reģistra aizsardzības pazīmēm un citiem piemērojamajiem apsaimniekošanas ierobežojumiem.

HCV teritorijās tiek piemēroti šādi apsaimniekošanas principi:

HCV Nr. 1 – tiek ievēroti mikroliegumu, mikroliegumu buferzonu un īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībai noteiktie normatīvo aktu ierobežojumi. Mežsaimnieciskās darbības tiek plānotas tā, lai nepieļautu aizsargājamo sugu dzīvotņu pasliktināšanos.

HCV Nr. 2 – visās Natura 2000 teritorijās mežsaimnieciskās darbības tiek plānotas tā, lai saglabātu vai uzlabotu teritorijas aizsardzības mērķus, ainavas mēroga ekoloģiskās funkcijas, dzīvotņu savienojamību un dabisko ekosistēmu mozaīku. Pirms darbu plānošanas tiek pārbaudīti aktuālie Natura 2000 un MVR dati, piemērojamie normatīvie nosacījumi un iespējamā ietekme uz HCV Nr. 2 vērtībām. Ja ietekmi nevar pietiekami izvērtēt no pieejamās informācijas, darbi netiek uzsākti bez papildu izvērtējuma vai sertificēta dabas eksperta atzinuma.

HCV Nr. 3 – Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijās tiek nodrošināta biotopu saglabāšana. Ja plānotā mežsaimnieciskā darbība skar Eiropas Savienības nozīmes biotopu, mežizstrāde vai citas mežsaimnieciskās darbības tiek organizētas tikai pēc sertificēta biotopu eksperta atzinuma saņemšanas, izvērtējot plānoto darbu ietekmi uz biotopa saglabāšanu. Teritorijās, kurām nav normatīvajos aktos noteiktu mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu, pirms darbu plānošanas tiek veikta papildu izvērtēšana, lai pārliecinātos par biotopa faktisko esamību, kvalitāti un nepieciešamajiem apsaimniekošanas pasākumiem.

HCV Nr. 4 – tiek ievērotas ūdensobjektu, purvu un citu teritoriju aizsardzības prasības. Mežsaimnieciskās darbības tiek plānotas un organizētas tā, lai saglabātu ūdens kvalitāti, samazinātu augsnes bojājumu un erozijas risku, kā arī nodrošinātu teritoriju aizsargfunkciju saglabāšanu.

HCV Nr. 6 – kultūrvēsturisko objektu un to aizsardzības zonās mežsaimnieciskās darbības tiek plānotas tā, lai nepieļautu kultūrvēsturisko vērtību bojāšanu. Nepieciešamības gadījumā pirms darbu veikšanas tiek izvērtēti papildu aizsardzības pasākumi.

Ja monitoringa laikā, mežsaimniecisko darbu izpildes laikā vai pēc ieinteresēto pušu sniegtās informācijas tiek identificētas jaunas HCV teritorijas vai iegūta jauna informācija par esošajām HCV vērtībām, HCV reģistrs un apsaimniekošanas pasākumi tiek aktualizēti.

Visu HCV teritoriju stāvoklis tiek regulāri izvērtēts monitoringa programmas ietvaros, un, ja nepieciešams, tiek veikti papildu aizsardzības vai apsaimniekošanas pasākumi, lai nodrošinātu augsto aizsardzības vērtību ilgtermiņa saglabāšanu.

8.3 HCV monitorings

Augstas aizsardzības vērtības (HCV) tiek monitorētas, lai nodrošinātu identificēto vērtību saglabāšanu, pārbaudītu informācijas aktualitāti un savlaicīgi identificētu izmaiņas, kuru dēļ nepieciešama HCV teritoriju vai to apsaimniekošanas nosacījumu aktualizēšana.

Monitoringa pieeja tiek noteikta atbilstoši konkrētajam HCV veidam, identificētās vērtības raksturam un pieejamajiem informācijas avotiem. Monitoringā tiek izmantoti Meža valsts reģistra (MVR) dati, citi pieejamie valsts informācijas avoti, mežsaimniecisko darbību uzskaites dati, ieinteresēto pušu sniegtā informācija un, ja nepieciešams, lauka apsekojumi un attiecīgajā jomā kompetentu vai sertificētu ekspertu atzinumi.

HCV kategorija	Identificētā vērtība	Monitoringa pieeja
HCV Nr. 1	Īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes – 126 unikāli nogabali, 124,83 ha; mazais ērglis, trīspirkstu dzenis, meža balodis, melnais stārķis un reģistrētas lielās putnu ligzdas	Vismaz reizi gadā tiek pārbaudīti MVR dati, lai pārlicinātos par aizsardzības statusa un noteikto ierobežojumu aktualitāti un identificētu jaunas teritorijas.
HCV Nr. 2	Natura 2000 teritorijas – 1 011 unikāli nogabali, kopā 876,82 ha (LMA 854,86 ha; Vadakste 21,96 ha)	Vismaz reizi gadā tiek pārbaudīti MVR un Natura 2000 dati, teritoriju statuss, platība un aizsardzības nosacījumi. Plānotās darbības tiek izvērtētas attiecībā uz Natura 2000 aizsardzības mērķu un ainavas mēroga ekoloģisko funkciju saglabāšanu neatkarīgi no MVR ierobežojuma statusa.
HCV Nr. 3	ES nozīmes biotopi un citas retas vai apdraudētas ekosistēmas	Tiek veikts biotopu monitorings un datu precizēšana, prioritāri izvērtējot teritorijas, kurās pēc biotopa identificēšanas veikta mežsaimnieciskā darbība, kā arī teritorijas, par kurām konstatētas datu neatbilstības.
HCV Nr. 4	Ūdensobjektu ierobežojuma joslas, ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas, piekrastes ierobežotas saimnieciskās darbības josla un aizsargjoslas ap purviem	Vismaz reizi gadā tiek pārbaudīti MVR dati, lai pārlicinātos par aizsardzības statusa un noteikto ierobežojumu aktualitāti un identificētu jaunas teritorijas.
HCV Nr. 5	Vietējo kopienu pamatvajadzībām būtiskas teritorijas – pašlaik nav identificētas	HCV statuss tiek pārskatīts, ja ieinteresēto pušu konsultācijās vai no citiem informācijas avotiem tiek iegūta informācija, kas var liecināt par HCV Nr. 5 vērtību esamību.
HCV Nr. 6	Kultūrvēsturiskās vērtības un teritorijas	Vismaz reizi gadā tiek pārbaudīti MVR dati, lai pārlicinātos par aizsardzības statusa un

HCV kategorija	Identificētā vērtība	Monitoringa pieeja
		noteikto ierobežojumu aktualitāti un identificētu jaunas teritorijas.

HCV Nr. 1, HCV Nr. 4 un HCV Nr. 6 monitorings

HCV Nr. 1, HCV Nr. 4 un HCV Nr. 6 teritorijām vismaz reizi gadā tiek veikta MVR datu pārbaude, lai pārlicinātos, ka identificētajām teritorijām joprojām ir spēkā attiecīgās aizsardzības pazīmes un mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, kā arī identificētu jaunas teritorijas, kurām noteikts attiecīgais aizsardzības statuss.

Šāda pieeja atbilst šo HCV kategoriju pašreizējai identifikācijas metodei. HCV Nr. 1 grupas mežos identificēti 126 unikāli nogabali ar kopējo platību 124,83 ha. Tajos ietverti mazā ērgļa un trīspirkstu dzeņa mikroliegumi, mazā ērgļa un meža baloža mikroliegumu buferzonas, melnā stārķa ligzda un nenoteiktu vai citu putnu sugu lielo ligzdu ieraksti. HCV Nr. 4 ietver teritorijas, kuru aizsardzības mērķis saistīts ar ūdens, augsnes un citu ekosistēmu aizsargfunkciju nodrošināšanu; to kopējā unikālā platība ir 583,96 ha. HCV Nr. 6 sākotnēji identificēti 17,81 ha, kuros kultūrvēsturiskajām vērtībām MVR datos ir dokumentēti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.

Ja ikgadējā pārbaudē tiek konstatētas izmaiņas MVR datos, tiek aktualizēts HCV teritoriju saraksts un, ja nepieciešams, precizēti attiecīgie apsaimniekošanas nosacījumi. Papildus ikgadējai pārbaudei pirms mežsaimniecisko darbu plānošanas HCV teritorijās tiek pārbaudīta aktuālā informācija par piemērojamajiem aizsardzības nosacījumiem un ierobežojumiem.

HCV Nr. 3 monitorings

HCV Nr. 3 monitoringam 2026.–2027. gada starpaudītu periodā tiek pievērsta pastiprināta uzmanība. Pašlaik biotopu dēļ piesardzības kārtā saglabājamajā teritorijā ietverti 472 unikāli meža nogabali ar kopējo platību 509,81 ha. No šīs platības 200,89 ha MVR datos ir norādīti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi, savukārt 308,92 ha šādi ierobežojumi nav norādīti. MAP jau paredz šo teritoriju pastiprinātu izvērtēšanu 2026.–2027. gada monitoringā.

Prioritāri tiek izvērtēti nogabali, kuros pēc biotopa identificēšanas ir reģistrēta mežsaimnieciskā darbība, jo īpaši ciršana. Monitoringa gaitā tiek pārbaudīts biotopa saglabāšanās stāvoklis un nepieciešamības gadījumā precizēts biotopa veids, faktiskās robežas, platība un turpmākie apsaimniekošanas nosacījumi.

Vienlaikus tiek veikta izmantoto biotopu datu kopu savstarpēja saskaņošana. Konstatētās datu atšķirības vispirms tiek pārbaudītas kamerāli, precizējot biotopa pazīmi, kodu un telpisko sasaisti ar konkrēto meža nogabalu. Datu saskaņošanas nepieciešamība pati par sevi nenožīmē nepieciešamību veikt lauka apsekojumu. Lauka pārbaude tiek veikta gadījumos, kad jautājumu nav iespējams pamatoti atrisināt, izmantojot pieejamos datu avotus, vai ja nepieciešams novērtēt biotopa faktisko stāvokli.

Līdz monitoringa un datu precizēšanas pabeigšanai tiek piemērots piesardzības princips un attiecīgajiem nogabaliem saglabāts noteiktais aizsardzības režīms.

HCV Nr. 2 monitorings

HCV Nr. 2 monitoringā vismaz reizi gadā tiek pārbaudīti aktuālie MVR dati, Latvijas Natura 2000 teritoriju saraksts un pieejamā telpiskā informācija. Tiek pārskatīts nogabalu HCV Nr. 2 statuss, platība, aizsardzības nosacījumi un izmaiņas, kas var ietekmēt Natura 2000 aizsardzības mērķus vai ainavas mēroga ekoloģiskās funkcijas.

HCV Nr. 2 teritorijās papildus tiek izvērtēta plānoto un veikto mežsaimniecisko darbību ietekme, mežaudžu struktūras un dzīvotņu savienojamības izmaiņas, kā arī monitoringa vai ieinteresēto pušu sniegtā informācija. HCV Nr. 2 sarakstā Natura 2000 nogabali tiek saglabāti neatkarīgi no MVR norādītā mežsaimnieciskās darbības ierobežojuma statusa.

HCV Nr. 5 monitorings. HCV Nr. 5 teritorijas grupas mežos pašlaik nav identificētas. Šīs kategorijas statuss tiek pārskatīts, ja ieinteresēto pušu konsultācijās, monitoringa procesā vai no citiem informācijas avotiem tiek iegūta informācija, kas var liecināt par vietējo kopienu pamatvajadzībām būtisku teritoriju vai resursu esamību.

Monitoringa rezultātu izmantošana

HCV monitoringa rezultāti tiek dokumentēti un izmantoti HCV teritoriju saraksta, apsaimniekošanas nosacījumu un Meža apsaimniekošanas plāna aktualizēšanai.

Ja monitoringa rezultātā tiek identificēta jauna HCV teritorija, konstatētas izmaiņas esošas HCV teritorijas statusā vai secināts, ka noteiktie aizsardzības vai apsaimniekošanas pasākumi nav pietiekami, tiek veikta attiecīgās teritorijas atkārtota izvērtēšana un noteikti nepieciešamie papildu pasākumi.

9. MONITORINGA SISTĒMA

Meža apsaimniekošanas monitoringa mērķis ir novērtēt apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti, nodrošināt atbilstību šim apsaimniekošanas plānam un savlaicīgi identificēt nepieciešamību veikt uzlabojumus.

Monitoringa tēmas

Regulāri tiek veikts monitorings par šādiem aspektiem:

- mežaudžu stāvokli un meža atjaunošanās sekmēm;
- plānoto un veikto ciršanas apjomu atbilstību apsaimniekošanas plānam;
- bioloģiskās daudzveidības un dabas vērtību saglabāšanu;
- augstas aizsardzības vērtības (HCV) teritoriju stāvokli;
- sociālajiem aspektiem, tai skaitā ieinteresēto pušu iesniegtajiem priekšlikumiem un sūdzībām;
- darba aizsardzības prasību ievērošanu;
- vides incidentiem un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem;
- repelentu izmantošanu meža atjaunošanas aizsardzībai.

Monitoringa dati tiek iegūti no mežsaimniecisko darbu pārbaudes aktu rezultātiem, mežaudžu apsekojumiem, HCV monitoringa, kā arī citiem ar meža apsaimniekošanu saistītiem novērojumiem un ierakstiem.

Monitoringa biežums

Monitorings tiek veikts nepārtraukti mežsaimniecisko darbu plānošanas un izpildes laikā. Apkopotais monitoringa izvērtējums tiek veikts vismaz reizi gadā, izvērtējot iegūtos rezultātus, konstatētās neatbilstības un nepieciešamību pilnveidot apsaimniekošanas praksi.

Monitoringa programma 2026./2027. gadam

Viens no 2026./2027. gada monitoringa prioritārajiem uzdevumiem ir izvērtēt Eiropas Savienības nozīmes biotopu izplatību Latvijas Mežu aģentūras un Vadakstes īpašumos. Esošajos datos daļa potenciālo biotopu ir identificēta arī izcirtumos un jaunaudzēs (piemēram, aptuveni 8 ha izcirtumos un aptuveni 130 ha jaunaudzēs), tādēļ HCV monitoringa ietvaros tiks veikta šo teritoriju izvērtēšana, lai pārbaudītu potenciālo biotopu faktisko esamību, kvalitāti un nepieciešamību piemērot īpašus apsaimniekošanas pasākumus. Monitoringa rezultāti tiks izmantoti apsaimniekošanas plāna pilnveidošanai un HCV teritoriju pārvaldībai.

10. IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTE

Lai nodrošinātu atklātu, pārskatāmu un atbildīgu meža apsaimniekošanu, tiek nodrošināta ieinteresēto pušu iesaiste meža apsaimniekošanas plānošanā un īstenošanā.

Šim nolūkam tiek nodrošināta:

- sabiedrības informēšana par meža apsaimniekošanas aktivitātēm;
- konsultāciju iespēja ar ieinteresētajām pusēm par plānotajām vai veiktajām apsaimniekošanas darbībām;
- priekšlikumu, jautājumu un sūdzību pieņemšanas mehānisms;
- objektīva un savlaicīga sūdzību un konfliktu izskatīšanas kārtība.

Visi saņemtie priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti, izvērtēti un, ja nepieciešams, tiek veikti atbilstoši pasākumi konstatēto problēmu novēršanai. Par pieņemto lēmumu vai plānotajiem pasākumiem iesniedzējam tiek sniegta atbilde saprātīgā termiņā.

Kontaktinformācija priekšlikumu, jautājumu un sūdzību iesniegšanai:

Latvijas Mežu aģentūra:

E-pasts: karlis.skrastins@susab.se

Priekšlikumus un sūdzības iespējams iesniegt rakstiski pa pastu vai elektroniski uz norādīto e-pasta adresi.

11. DARBA DROŠĪBA

Darba drošība ir būtiska meža apsaimniekošanas sastāvdaļa. Visi mežsaimnieciskie darbi tiek organizēti un veikti atbilstoši Latvijas Republikas darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām, lai nodrošinātu drošu darba vidi un mazinātu nelaimes gadījumu risku.

Skogsutveckling Syd AB nodrošina, ka mežsaimniecisko darbu izpildē iesaistītie ārpakalpojumu sniedzēji:

- ievēro darba aizsardzības prasības;
- nodrošina darbinieku apmācību un instruktāžu atbilstoši veicamajiem darbiem;
- nodrošina darbiniekus ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un kontrolē to lietošanu;

- izmanto darbam piemērotu un tehniskā kārtībā esošu aprīkojumu un tehniku;
- organizē darbus tā, lai nodrošinātu drošu darba vidi un samazinātu riskus darbiniekiem, sabiedrībai un videi.

Skogsutveckling Syd AB uzrauga ārpakalpojumu sniedzēju atbilstību noteiktajām darba drošības prasībām un, konstatējot pārkāpumus, pieprasa to nekavējošu novēršanu.

12. ĶĪMISKO VIELU IZMANTOŠANA

Meža apsaimniekošanā netiek izmantoti ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi, herbicīdi, insekticīdi vai fungicīdi.

Lai samazinātu meža dzīvnieku radītos bojājumus jaunaudzēm, nepieciešamības gadījumā tiek izmantoti repelenti, piemēram, Trico, Plantskydd vai Cervacol, ievērojot ražotāja lietošanas instrukcijas un piemērojamo normatīvo aktu prasības.

Repelentu izmantošana tiek plānota tikai tajās platībās, kur pastāv būtisks meža dzīvnieku bojājumu risks un to lietošana ir nepieciešama sekmīgas meža atjaunošanas nodrošināšanai.

Izmantotais līdzeklis	2025, ha	2025, kg	2026, ha	2026, kg
Trico	23.89	230		
Plantskydd	0	0		
Cervacol	0	0		
Cits				
Kopā	23.89	230		

13. INFRASTRUKTŪRA UN CEĻI

Meža infrastruktūra tiek uzturēta tādā tehniskajā stāvoklī, lai nodrošinātu drošu un efektīvu meža apsaimniekošanu, vienlaikus samazinot ietekmi uz vidi un saglabājot dabas vērtības.

Meža apsaimniekošanā tiek izmantoti esošie meža ceļi, caurtekas un meliorācijas sistēmas. Jaunas infrastruktūras izbūve šobrīd netiek plānota.

Esošie meža ceļi, caurtekas un meliorācijas sistēmas tiek periodiski apsekotas un nepieciešamības gadījumā uzturētas vai remontētas, lai nodrošinātu to funkcionalitāti un novērstu augsnes eroziju, applūšanu vai citus būtiskus vides riskus.

Veicot infrastruktūras uzturēšanas darbus:

- priekšroka tiek dota esošās infrastruktūras uzturēšanai un remontam;
- tiek ievērotas īpaši aizsargājamo teritoriju, biotopu un citu dabas vērtību aizsardzības prasības;
- tiek veikti pasākumi, lai samazinātu augsnes bojājumus un negatīvu ietekmi uz ūdens objektiem.

Infrastruktūras uzturēšana tiek organizēta tā, lai nodrošinātu piekļuvi meža īpašumiem un efektīvu mežsaimniecisko darbu veikšanu.

14. ATKRITUMU UN AVĀRIJU PĀRVALDĪBA

Mežsaimniecisko darbu laikā tiek veikti pasākumi, lai novērstu vides piesārņojumu un nodrošinātu atbildīgu atkritumu apsaimniekošanu. Par šo prasību ievērošanu ir atbildīgi visi mežsaimniecisko darbu veicēji, tostarp ārpakalpojumu sniedzēji.

Veicot mežsaimnieciskos darbus:

- sadzīves un citi darbu rezultātā radušies atkritumi netiek atstāti mežā un tiek nodoti apsaimniekošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- bīstamie atkritumi (piemēram, izlietotās eļļas, filtri, absorbenti un iepakojums) tiek savākti atsevišķi un nodoti licencētiem atkritumu apsaimniekotājiem;
- tiek veikti pasākumi degvielas, eļļu un citu naftas produktu noplūžu novēršanai;
- tehnikā ir pieejami līdzekļi nelielu noplūžu ierobežošanai un savākšanai.

Ja notiek degvielas, eļļas vai citu piesārņojošu vielu noplūde vai cita avārijas situācija, darbu veicējs nekavējoties veic pasākumus piesārņojuma ierobežošanai, informē Skogsutveckling Syd AB un, ja nepieciešams, kompetentās valsts institūcijas. Pēc avārijas tiek veikta situācijas izvērtēšana un īstenoti pasākumi līdzīgu gadījumu novēršanai nākotnē.

15. DOKUMENTU UN DATU PĀRVALDĪBA

Par meža īpašumu dokumentācijas aktualitāti ir atbildīga **Latvijas Mežu aģentūra**, nodrošinot, ka visa būtiskā informācija par meža īpašumiem, īpašumtiesībām, apsaimniekošanas ierobežojumiem, dabas vērtībām un citiem ar meža apsaimniekošanu saistītiem dokumentiem tiek uzturēta aktuāla. Latvijas Mežu aģentūra savlaicīgi informē **Skogsutveckling Syd AB** par jebkurām izmaiņām un nodod visus jaunus vai aktualizētos dokumentus, kuri var ietekmēt meža apsaimniekošanu.

Skogsutveckling Syd AB ir atbildīgs par šī apsaimniekošanas plāna īstenošanu, ar meža apsaimniekošanu saistītās dokumentācijas uzturēšanu un visu nepieciešamo ierakstu saglabāšanu. Tas ietver, cita starpā, mežsaimniecisko darbu uzskaiti, monitoringa rezultātus, ieinteresēto pušu iesaistes dokumentāciju, sūdzību reģistru un citus ar apsaimniekošanu saistītos ierakstus.

Visi dokumenti un ieraksti tiek:

- uzturēti aktuālā redakcijā;
- glabāti atbilstoši normatīvo aktu un iekšēji noteiktajām prasībām;
- aizsargāti pret nesankcionētu piekļuvi, nozaudēšanu vai neatļautām izmaiņām.

Publiski pieejamā informācija ieinteresētajām pusēm tiek sniegta pēc pieprasījuma, ievērojot normatīvo aktu prasības par personas datu aizsardzību, komercnoslēpuma un citas konfidenciālas informācijas aizsardzību.

16. PIELIKUMI

MP-02 – piesārņojuma novēršanas prasības;

MP-03 – vides aizsardzības prasības meža darbos;

MP-04 – darba drošības prasības;

MP-05 – HCV un dabas vērtību apsaimniekošanas kārtība;

MP-06 – monitoringa un novērtēšanas procedūra + monitoringa Excel;

MP-07 – ieinteresēto pušu iesaistes un konsultāciju kārtība;

MR-03 – ieinteresēto pušu saraksts;

darbu izpildes/pieņemšanas akts:

https://docs.google.com/forms/d/1uPS7VHeccEbMMxetdF6HM4sNqSJSd2Rp5dhVqejXneQ/edit?urp=gmail_link

LMA_VM_FSC_10_procentu_teritorijas_pilns_saraksts

LMA_VM_biotopu_datu_monitorings_2026_2027

LMA_VM_biotopu_monitoringa_plans_2026_2027_CAN_robezu_precizesana

LMA_VM_FSC_ilgtspējīgas_cirsanas_AAC_aprekins

LMA_VM_VMD_ikgadeja_pieauguma_aprekins_2024_2026